

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖ

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PREVENCIJOS KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

Marijampolė

Posėdis vyko 2026 m. rugsėjo 16 d. 13:00 val.

Posėdžio sekretorė Inga Bagdanavičienė, Marijampolės savivaldybės administracijos Socialinių paslaugų skyriaus vyriausioji specialistė.

Dalyvių sąrašas pridedamas.

DARBOTVARKĖ:

1. Komisijos narių nešališkumo deklaracijų pasirašymas.
2. Komisijos pirmininko ir pavaduotojo rinkimai.
3. Dėl situacijos, susijusios su smurtu artimoje aplinkoje (apžvalga, statistika, pastebėjimai).
4. Seksualinio prievartavimo problema Marijampolės savivaldybėje: prevencija ir pagalba.
5. Kiti klausimai.

1. SVARSTYTA. Komisijos narių nešališkumo deklaracijų pasirašymas.

Visi komisijos nariai posėdžio sekretorei pateikė pasirašytas nešališkumo deklaracijas, kurios kiekvienam komisijos nariui buvo išsiųstos el. paštu prieš komisijos posėdį. Nešališkumo deklaracijos pasirašytos tinkamai.

2. SVARSTYTA. Komisijos pirmininko ir pavaduotojo rinkimai.

Posėdžio sekretorė, Inga Bagdanavičienė, informavo, kad, vadovaujantis Marijampolės savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos veiklos nuostatais, patvirtintais Marijampolės savivaldybės mero 2026 m. rugsėjo 8 d. potvarkiu Nr. MV-687 „Dėl Marijampolės savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos sudėties ir šios komisijos veiklos nuostatų patvirtinimo“, komisijos Pirmininku išrinkus valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos atstovą, pirmininko pavaduotoju turi būti renkamas nevyriausybinių organizacijų atstovas ir atvirkščiai. Komisijos pirmininke buvo pasiūlyta Jolita Žukelienė, Socialinių paslaugų skyriaus vedėja. Komisijos pirmininko pavaduotoja buvo pasiūlyta Renata Ašipauskienė, VšĮ Socialinės integracijos centro „Mes kartu“ direktorė. Kitų pasiūlymų nebuvo.

NUTARTA. Komisijos pirmininke išrinkti Jolitą Žukelienę, pirmininko pavaduotoja – Renatą Ašipauskienę.

BALSAVO: „Už“ – 12; „Prieš“ – 0; „SUSILAIKĖ“ – 0; „NUSIŠALINO“ – 0.

3. SVARSTYTA. Dėl situacijos, susijusios su smurtu artimoje aplinkoje (apžvalga, statistika, pastebėjimai).

Posėdžio sekretorė, Inga Bagdanavičienė, informavo, kad Marijampolės savivaldybės administracijos Socialinių paslaugų skyrius rinko statistinę informaciją apie 2026 m. antrąjį ketvirtį Marijampolės savivaldybėje dėl smurto artimoje aplinkoje vykdytas prevencines priemones. Pristatyti gauti duomenys iš Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato apie išduotų apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderių skaičių, taip pat pristatyta Marijampolės socialinės pagalbos centro Laikinosios nakvynės namų pateikta informacija suteiktą laikino apnakvindinimo paslaugą, kai asmeniui paskirtas apsaugos nuo smurto orderis bei pristatyti Marijampolės apskrities moters veiklos centro ir Moterų teisių asociacijos pateikti duomenys apie užregistruotus pranešimus dėl smurto artimoje aplinkoje. Atkreipė dėmesį į tai, kad statistika daug nepasikeitė. Renata Ašipauskienė, VSI Socialinės integracijos centro „Mes kartu“ direktorė, informavo, kad Smurtinio elgesio keitimo programoje klientų nedaugėja, daugiausiai dalyvių ateina po atvejo vadybos posėdžių. Planuoja daugiau viešinti, daryti pristatymą bibliotekoje. Informavo apie pakeistą programos pavadinimą – Emocinė gerovė ir stipresni santykiai. Jolita Žukelienė, teigė, kad labai svarbu, kad asmuo pripažintų problemą ir norėtų ją spręsti. Vilma Ratkevičienė, Marijampolės socialinės pagalbos centro direktorė, teigė, kad didelė problema su asmenimis kurie smurtauja pakartotinai, pagal gaunamą informaciją yra asmenų gavusių 12 apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderių. Informavo, kad visiems pasiūlomos prevencinės socialinės paslaugos. Vytautas Račius, Lietuvos kalėjimų tarnybos Marijampolės kalėjimo Resocializacijos skyriaus viršininkas, informavo, kad Marijampolės kalėjime daugėja asmenų dalyvaujančių Smurtinio elgesio artimoje aplinkoje korekcijos programoje. Posėdžio pirmininkė, Jolita Žukelienė, Socialinių paslaugų skyriaus vedėja, teigė, kad reikia identifikuoti smurto aukas ir intensyviau dirbti su jomis. Giedrius Šalaševičius, Kauno apygardos prokuratūros Marijampolės apylinkės prokuratūros prokuroras, teigia, kad yra atvejų kai matosi, kad pagalba reikalinga ir klausia ar yra įstaiga dirbanti su nukentėjusiuoju, kur reikia nukreipti aukas. Aušra Skaisgirytė, Moterų teisių asociacijos, atliekančios Specializuotos kompleksinės pagalbos centro funkcijas, konsultantė, informavo, kad jų įstaigoje teikiamos psichologinė ir teisinė pagalba, bet daug atvejų kai aukos atsisako pagalbos. Jolita Žukelienė, informavo, kad policija informuoja Marijampolės savivaldybės administraciją apie pakartotinius smurto atvejus, smurtautojams pasiūlomos prevencinės paslaugos, tačiau smurto aukos lieka nežinomos. Reikia daugiau kalbėti apie nuolatinės smurto aukas, joms reikia ne tik psichologo ir teisininko pagalbos, bet ir kitų socialinių paslaugų. Danutė Grimalauskienė, Kovos su prekybos žmonėmis ir išnaudojimu centro darbuotoja, informavo, kad aukoms atsisakius po savaitės susisiekiama vėl ir toliau jau niekas nesidomi auka. Teigė, kad auka atsisakydama pagalbos supranta, kad smurtautojas greitai grįš ir reikės gyventi toliau su juo, nemato kitos išeities. Klausė ar yra krizių centras dėl apgyvendinimo paslaugų, anksčiau toks buvo Netičkampio kaime. Vilma Ratkevičienė, informavo, kad ten veikia krizių centras priimančias šeimas su vaikais. Klausia ar Marijampolės apskrities moters veiklos centras dar vykdo veiklą. Jolita Žukelienė, teigė, kad veiklą vykdo, tik negauna finansavimo specializuotai kompleksinei pagalbai iš valstybės biudžeto, bet jie turi daug patirties tokiais atvejais, todėl galima kalbėtis su jais. Krizių centras

veikia Puskelnių kaime, reiktų pasitikslinti kaip jį būtų galima panaudoti, nes šiuo metu priimamos tik šeimos su vaikais. Giedrius Šalaševičius, teigė, kad sistema veiktų jei aukai būtų priskiriamas socialinis darbuotojas, galėtų stipriau bendrauti su auka ir centrais. Jolita Žukelienė, teigė, kad smurtautojui gavus orderį, auka keletą dienų jaučiasi saugi, nes smurtautojas iš toje aplinkoje nebūna. Jei auka jaustųsi saugi ir tvirta, bei turėtų palaikantį asmenį šalia, tikėtina nepriimtų smurtautojo atgal. Policijos pareigūnai nespėjo išvažiuoti, o smurtautojas grįžta namo. Danutė Grimalauskienė, teigė, kad auka retai pati atvažiuoja, konsultacija vyksta telefonu. Jolita Žukelienė, teigė, kad teikiant šią paslaugą 80% konsultacijų turi būti vykdomos kontaktiniu būdu. Paslauga turi būti teikiama aukos aplinkoje, nes nukentėjęs asmuo pagalbos atsisako jei reikia atvykti į įstaigą. Taip pat Jolita Žukelienė klausė ar komisijos nariai turi pastebėjimų, idėjų, gerosios praktikos pavyzdžių ar kitų savivaldybių pavyzdžių, kuriuos galėtų pritaikyti mūsų savivaldybėje.

NUTARTA:

1. Statistinę informaciją išsiųsti komisijos nariams prieš kiekvieną posėdį.
2. Sekančio posėdžio metu aptarti konkrečius atvejus dėl pasikartojančių apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderių.

4. SVARSTYTA. Seksualinio prievartavimo problema Marijampolės savivaldybėje: prevencija ir pagalba.

Danutė Grimalauskienė, informavo, kad Kovos su prekybos žmonėmis ir išnaudojimu centras teikia pagalbą nukentėjusiems nuo seksualinės prievartos. Nukentėjęs asmuo gali gauti socialinio darbuotojo, teisininko ir psichologo pagalbą. Asmuo lydimas viso teismo proceso metu, padedama gauti žalos atlyginimą. Pasidalino atvejais su kuriais centras dirba. Seksualinės prievartos atvejų daugėja ne artimoje aplinkoje, o bendraamžių susitikimuose, vakarėliuose, kitose pasilinksminimo vietose. Ne visi asmenys, patyrę seksualinę prievartą, kreipiasi pagalbos. Teigė, kad seksualinio prievartavimo dinamika skiriasi nuo smurto artimoje aplinkoje, todėl siūlo sukurti pogrupį, kuriame būtų sprendžiami klausimai susiję būtent su seksualine prievarta, jos prevencija. Kartu su Lietuvos kurčiųjų draugija vykdo bendrą projektą „Negirdžiu, bet atpažįstu: seksualinio smurto seksualinio smurto prevencija ir saugumo užtikrinimas asmenims su klausos negalia“. Visos projekto veiklos pritaikytos asmenims su klausos negalia, informacija verčiama į lietuvių gestų kalbą. Medžiagą galima naudoti visiems asmenims. Darytos apklausos prieš prasidedant projektui ir po jo, džiugina išaugęs mokinių žinių lygis. Medžiagą galima rasti www.anti-trafficking.lt skiltyje skirtoje kurtiesiems. Jolita Žukelienė, klausė kuriose savivaldybėse veikia šie pogrupiai dėl seksualinės prievartos ir kaip teisiškai įformintas pogrupis. Danutė Grimalauskienė, informavo, kad pogrupiai veikia Tauragės ir Kauno savivaldybėse. Siūlo peržiūrėti minėtą programą ir įgyvendinti švietimo įstaigose ir profesinio rengimo centre. Giedrius Šalaševičius, informavo, kad pernai prokuratūra vykdė projektą, lankėsi mokyklose, profesinio rengimo centre. Kalbėjo apie vykstančius procesus ir jų pasekmes. Lina Laukaitienė, Marijampolės savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktorė, informavo, kad galima informaciją galima pateikti gyvenimo įgūdžių pamokose.

NUTARTA. Kovos su prekybos žmonėmis ir išnaudojimu centrui kontaktuoti su švietimo įstaigomis dėl programos įgyvendinimo švietimo įstaigose.

6. SVARSTYTA. Kiti klausimai.

Jolita Žukelienė, siūlo prisistatyti kiekvienam komisijos nariui ir pristatyti savo atstovaujamą instituciją. Komisijos nariai prisistatė ir pristatė savo atstovaujamą instituciją.

Posėdžio pirmininkė

Jolita Žukelienė

Komisijos sekretorė

Inga Bagdanavičienė